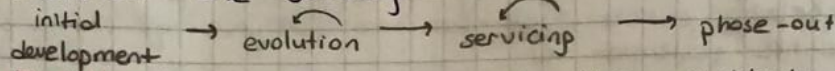

→ Software change is inevitable.

- A key problem for all organisations is implementing and managing change to their existing software systems.

* Yeni yazılım yerine varolanı güncellemek !

→ Evolution and servicing

Evolution: Yazılım sisteminin kullanımında olduğu ve sistemde yeni gereksinimler önerildiği ve uygulandığı için gelişen süreçteki aşama.

Servicing: Yazılım kullanışlı ama yeni bir işlevsellik eklenmedi. Çok değişiklik çalışır durumda kalması için gerekli olanlardır.

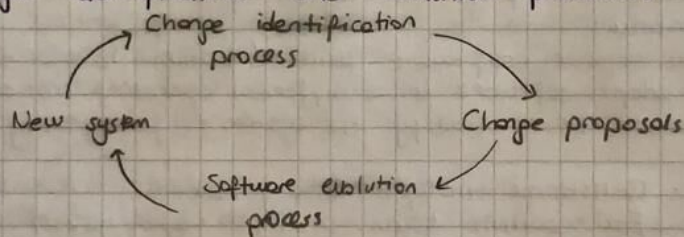
Phase-out: Yazılım daha kullanılabılır ama değişiklik yapılmadı.

→ Evolution processes

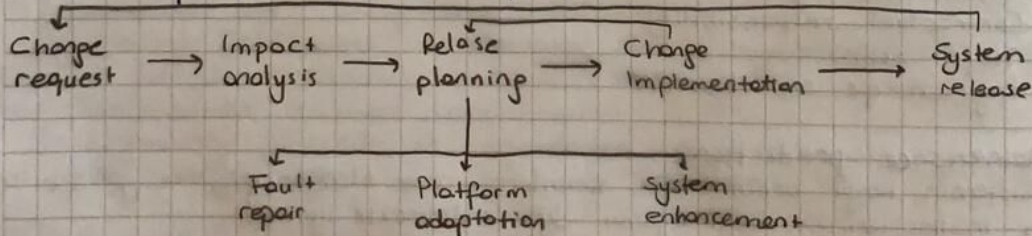
- Software evolution processes depend on

- The type of software being maintained
- The development processes used
- The skills and experience of the people involved.

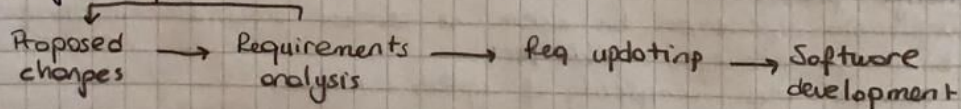
→ Change identification and evolution processes

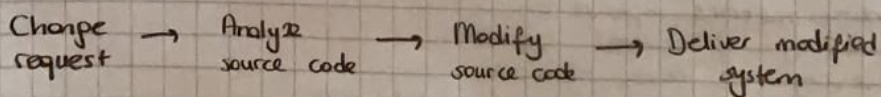
→ The software evolution process

→ Change Implementation

→ The emergency repair process

→ Process metrics → sürdürülebilirliği değerlendirmek için

- Number of requests for corrective maintenance
- Average time required for impact analysis
- Average time taken to implement a change request
- Average time taken to implement requests

Biri artıyorsa sürdürülebilirlikte düşüşe işaret edebilir.

→ Agile methods and evolution

- Agile methods are based on incremental development so the transition from development to evolution is a seamless one.
- Evolution, sık sık çıkan sis. sorunlarına dayanan geliştirme süreci devam.

→ Program evolution dynamics

- Program evolution dynamics is the study of the processes of system change
- Lehman ve Belady: geliştirilen sistemlere bir dizi yasa old. öne sürdüler. Yasalardan çok mantıklı gözlemler var.

Lehman's laws: değişim sürekli, uzun süreli sistem evrimi, gelişmelerden elde edilen bilgilerin ortak

- Continuing change
- Increasing complexity
- Large program evolution
- Organizational stability
- Conservation of familiarity
- Continuing growth
- Declining quality
- Feedback system

→ Software Maintenance

- Kullanıldıktan sonra bir programın değiştirilmesi

Types of maintenance:

- Maintenance to repair software faults (Yazılım hatalarını onarmak)
- Maintenance to adapt software to a different operating environment
- Maintenance to add to or modify the system's functionality

→ Maintenance cost: Geliştirme maliyeti daha yüksek

Eski yazılım bakım maliyeti daha yüksek

Cost Factors:

- Team stability
- Contractual responsibility
- Staff skills
- Program age and structure

→ Maintenance prediction:

- Sistemin hangi bölümlerinin sorunlara neden olabileceğini ve yüksek bakım maliyetlerinin bulunduğunu değerlendirmekle ilgilidir.

→ Change prediction

- Değişimin anlaşılması bir sistem ile çevresi arasındaki ilişkilerin anlaşılmasını içerir.
- Bu ilişkiyi etkileyen faktörler:
  - number and complexity of system interfaces
  - number of inherently volatile system requirements
  - the business processes where the system is used

→ Complexity metrics depends on:

- Complexity of control structures
- Complexity of data structures
- Object, method (procedure) and module size

→ Process metrics → sürdürülebilirliği değerlendirmek için kullanılabilir 200.

- Number of requests for corrective maintenance
- Average time required for impact analysis
- Average time taken to implement a change request
- Number of outstanding change requests

} Birisi artıyorsa sürdürülebilirlikte düşüşe işaret edebilir

→ System re-engineering

- İşlevselliğini değiştirmeden eski bir sis. bir kısmını veya tamamını yeniden yapılandırmak

- Bakımı kolaylaştırmak için

Advantages:

- Reduced risk
- Reduced cost.

→ Re-engineering process activities

- Source code translation
- Reverse engineering
- Program structure improvement
- Program modularisation
- Data reengineering

→ Reengineering cost factors

- The quality of the software to be reengineered
- The tool support available for reengineering
- The extent of the data conversion which is required
- The availability of expert staff for reengineering

→ Preventative maintenance by refactoring

- Değişim yoluyla bozulmayı yavaşlatan bir programda iyileştirmeler yapma süreçler

→ Refactoring and reengineering

Refactoring: Development ve evolution süreci boyunca sürekli bir gelişim sürecidir. Bir sis. sürdürmenin maliyetlerini ve zorluklarını artıran yapı ve kod bozulmasından kaçınmak amaçlanmıştır.

Re-engineering: Bir sis. söndükten sonra re-engineering yapılır ve bakım maliyeti azalır.

→ "Bad smells" in program code

- Duplicate code
- Long methods
- Switch (case) statements
- Data clumping
- Speculative generality

→ Legacy system management

- Eski sis. dayanan kuruluşların bu sistemleri geliştirmek için bir strateji seçmeleri gerekir.
- Seçilen strateji: sistem kalitesine ve işletme değerine bağlı olmalı

→ Legacy system categories

- Low quality, low business value : should be scrapped
- Low quality, high-business value : Uygun sis. varsa yeniden yapılandırılmalı
- High quality, low-business value : COTS ile yer değiştir, hurdala ya da bakım yap.
- High quality, high-business value : Normal sis. bakımını kullanarak devam

→ Business value assessment

- Değerlendirmede farklı bakış açılarını dikkate alın
  - System end-users
  - Business customers
  - Line managers
  - IT managers
  - Senior managers

→ Issues in business value assesment

- The use of the system
- The business processes that are supported
- System dependability
- The system output

→ System quality assessment

- Business process assessment : işin mevcut hedeflerini ne kadar iyi destekliyor
- Environment assessment : Sis. ortamı ne kadar etkili
- Application assessment : Uyg. yazılımı sis. kalitesi nedir

→ Business process assessment

- Use a viewpoint-oriented approach and seek answers from system stakeholders

→ Factors used in environment assessment

- Supplier stability
- Failure rate
- Age
- Performance
- Support requirements
- Maintenance costs
- Interoperability

→ Factors used in application assessment

- Understandability
- Documentation
- Data
- Performance
- Programming language
- Configuration management
- Test data
- Personnel skills

→ System measurement

- You may collect quantitative data to make an assessment of the quality of the app. system
  - The number of system change requests
  - The number of different user interfaces used by the system
  - The volume of data used by the system

⇒ Dependability properties

→ System dependability

- Bir sistemin güvenilirliği, kullanıcının bu sisteme olan güvenirliliğini yansıtır
- Dependability covers the related systems attributes of reliability, availability and security. These are all interdependent

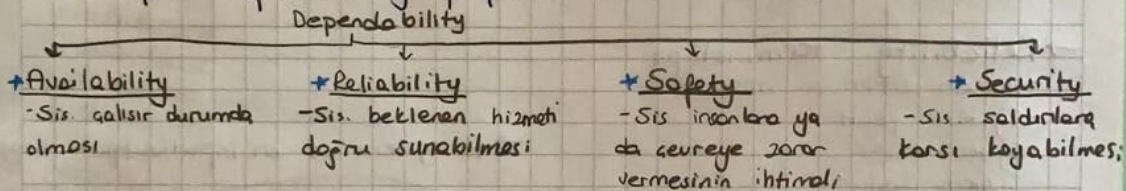
→ Importance of dependability

- Güvensiz sis kullanıcılar tarafından reddedilebilir.
- Arıza ekonomik kayıplara veya fiziksel hasara yol açarsa, arıza maliyeti çok yüksektir.

→ Causes of failure

- Hardware failure:
- Software failure:
- Operational failure:

→ Principal dependability properties

→ Other dependability Properties

- * **Repairability**: Bir arıza durumunda sistemin nasıl tamir edilebileceğini yansıtır
- * **Maintainability**: Sistemin yeni gereksinimlere ne ölçüde uyandırabileceğini yansıtır
- * **Survivability**: Bir sistemin hizmetlerini kullanıcılara kasıtlı veya kazara saldırı karşısında sunmaya devam edebilmesi
- * **Error tolerance**: Kullanıcı giriş hatalarının önlenip ne ölçüde tolere edilebileceğini yansıtır.

→ Dependability attribute dependencies

- Sistem güvenilir olmaz, çünkü verileri bir saldırıdan dolayı bozulmuş.
- Virüs bulmuşsa sistem güvenliğinden emin olamazsın.
- Bir sisteme yapılan hizmet reddi saldırıların kullanılabilir duruma getirilmesi amaçlanmıştır.

→ Dependability achievement

- Avoid the introduction of accidental errors when developing the system
- Design protection mechanisms that guard against external attacks.
- Configure the system correctly for its operating environment.
- Include recovery mechanisms to help restore normal system service after a failure

→ Dependability cost

- Daha güvenilir olması için daha pahalı teknik kullanmak

and reliability

...li bir ortamda uyumluluk ve hizmet sunumu ile ilgili

=> Availability and reliability

Reliability: Belirli bir ortamda belirli bir amaç için belirli bir süre içinde failure-free sistemin çalışabilme olasılığı

Availability: Bir sis belirli bir zamanda istenen hizmetleri sunması

* Sistem arızaları hızlı bir şekilde tamir edilebildiği ve verilere zarar vermediği sürece, bazı sis arızaları problem olmayabilir.

→ Perceptions of reliability

Resmî güvenilirlik tanımı, kullanıcının bir sistemin güvenilirliği algısını her zaman yansıtmaz.

→ Reliability and specifications

→ Availability perception (Sistemin hizmet sunmaya hazır old. süre)

iki faktörü dikkate almalı

- Hizmet kesintisinden etkilenen kullanıcı sayısı
- Kesintinin uzunluğu

→ Reliability terminology

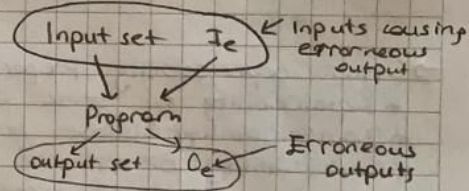
- Human error or mistake
- System fault
- System error
- System failure

→ Faults and failures

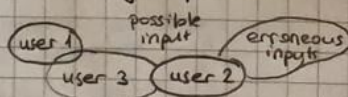
mutlaka sistemin sonuçlanması gerekmez

System errors

→ A system as an input/output mapping

→ Software usage patterns

→ Reliability in use

Program hataları nadiren yapılan bölümlerde olabilir. Bu yüzden kod kullanıcılar tarafından asla karşılaşılmayabilir. Bunların çıkarılması, algılanan güvenilirliği etkiler.

→ Reliability achievement

- Fault avoidance: En az indirgeyen geliştirme tekniği kullanılır.
- Fault detection and removal:
- Fault tolerance

→ Safety, sistemi yansıtan bir sistemin özelliğidir

- Primary safety-critical systems: Başarılsızlığı neden olabilecek potansiyel yazılım sistemleri ilişkili donanım başarısız ve doğrudan insanların tehdit etmek.
- Secondary safety-critical systems: Amacı diğer araçlara neden olan sistemler

→ Safety and reliability

Reliability → belirli bir sortnameye uygunluk ve hizmet sunumu ile ilgili
Safety → sistemin spesifikasyonuna uygun olup olmadığına bakılmaksızın
hasara neden olmayacağından emin olmakla ilgili

→ Unsafe reliable systems

*Sistemde uygun hatalar olabilir

- Specification errors

yanlışsa sistem belirtildiği gibi davranabilir

- Hardware failures generating spurious inputs

sortname tahmin etmek zor

- Context-sensitive commands i.e. issuing the right command at the wrong time

→ Safety terminology

- Accident

- Hazard severity

- Hazard

- Hazard probability

- Damage

- Risk

→ Safety achievement

- Hazard avoidance

- Hazard detection and removal

- Damage limitation

→ Normal accidents

Karmasık sistemlerdeki hataların nadiren tek bir nedeni vardır, çünkü bu sistemler tek bir arıza noktasına dayanıklı

→ Security: Bir sis güvenliği sistemin kendisini yanlışlıkla veya kasıtlı bir dış saldırıdan koruma yeteneğini yansıtan sis özelliği

→ Security terminology

- Asset

- Vulnerability

- Threats

- Exposure

- Attack

- Control

→ Damage from insecurity

- Denial of service

- Corruption of programs or data

- Disclosure of confidential inf.

→ Security assurance

- Vulnerability avoidance

- Attack detection and elimination

- Exposure limitation and recovery

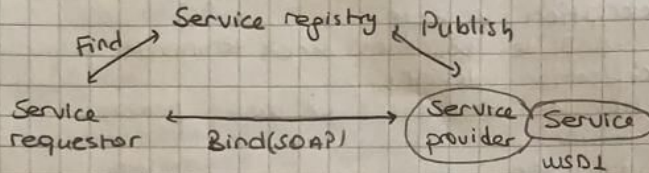

Ch-19 Service-oriented Architecture

200

→ Web Service: daha genel servis anlayışı örneği; (Bir tarafın diğerine sunduğu işlem)

→ Service-Oriented architecture: Bileşenlerin tek başına servis olduğu dağıtık sistemler geliştirme aracı

→ Benefits of SOA

- Services can be provided locally or outsourced to external providers
- Services are language-independent
- Investment in legacy system can be preserved
- Inter-organisational computing is facilitated through simplified inf. exchange

→ Key standards

- SOAP → Servis iletişimini destekleyen mesajlaşma standardı
- WSDL (Web Service Definition Language) → servis arayüzü ve bağlantı tanımlama mesajı türü ve
- WS-BPEL → Servis kompozisyonunu tanımlamak için kullanılan is okusu dilleri için bir standardı

→ Web service standards

XML technologies (XML, XSD ...)
Support (WS-Security, WS-Addressing ...)
Process (WS-BPEL)
Service definition (UDDI, WSDL)
Messaging (SOAP)
Transport (HTTP, HTTPS, SMTP ...)

→ RESTful web service

- REST bir sunucudan müşteriye kaynakların temsili; aktarmaya dayanan mimari
- büyük web hizmetlerinden daha düşük bir ek yük içerir

→ Araç içi bilgi sistemi (konum için GPS)

Advantage of SOA for this

Sistemin ne zaman programlanıp dağıtılacağına, hangi servis sağlayıcısının kullanılması gerektiğine karar vermek gerekli değil

- Geviri hizmet kullanımı nedeniyle sınırlar içinde hareket eder

→ Service-oriented software engineering

- Service engineering: The development of dependable, reusable services.
- Software development with services

→ Services as reusable components

Service: A loosely-coupled, reusable software component that encapsulates discrete functionality which may be distributed and programmatically accessed

→ A critical distinction between a service and a component as defined in CBSE is that services are independent

→ Web service description language

Service arayüzü WSDL'de belirtilen servis tanımında tanımlanmıştır.

- The WSDL specification defines

- Servisin hangi işlemleri desteklediği ve mesaj formatı
- Hizmet nasıl erişilir
- Servisin bulunduğu yer

→ Organization of WSDL specification

- Intro → XML namespace declarations

- Abstract Interface → Type, Interface, Message declarations

- Concrete implementation → Binding, endpoint declaration

→ WSDL specification component

What → hizmet hangi işlemleri destekler

How → Soyut arayüz somut protokoller ile eşleştirir

Where → web hizmeti uyg. konumunu açıklar

→ Service Engineering

- Hizmet odaklı uygulamalarda yeniden kullanım için hizmet geliştirme süreci

→ The service engineering process

1) Service candidate identification → Service requirements

2) Service design → Service interface specification

3) Service implementation and deployment → Validated and deployed service

⊕ Service candidate identification: uygulanabilecek olası hizmetleri tanımladığınız ve servis gereksinimlerini tanımladığınız yerde

- Hizmet iş süreçlerini desteklemelidir

- 3 temel hizmet türü

• Utility service → Farklı iş süreçleri tarafından kullanılan

• Business service → Belirli bir işletme ile ilgili ilişkilenen hizmet

• Coordination service → Sipariş verme gibi birleşik işlemleri destekleyen koordinasyon hizmet.

→ Task and entity-oriented services

- Task-oriented → bazı faaliyetlerle ilişkili olanlardır.

- Entity-oriented → nesnelere benzer

* Utility or business services may be entity or task oriented
Coordination services are always task oriented.

→ Service classification

- Task

- Entity

Ch-13

(7)

→ Catalog services: Diğer şirketler tarafından onlardan hangi malların sipariş edilebileceğini göstermek için bir teknik tarafından yaratılmıştır.

→ Functional descriptions of catalog service operations

- Make Catalog
- Search
- Compare
- Check Delivery
- Lookup
- Make Virtual Order

⇒ Interface design stages

- Logical interface design
- Message design
- WSDL description

⇒ Service implementation and deployment

- Standart bir programlama dili kullanarak programlama hizmetleri
- Input message oluşturarak output beklenen gibi mi diye test edilmeli
- Deployment servis tanıtmayı ve bir web sunucusuna yüklemeyi içerir

→ Legacy system services

- Hizmetlerin önemli bir uygulaması, eski sistemlere gömülü işlemlere erişim sağlanabilir
- Kapsamlı işlevsellik sunar

→ Software development with services

- Mevcut servisler yeni bileşik servisler oluşturmak için oluşturulmakta ve yapılandırılmakta

→ Construction by composition

- Formulate outline workflow
- Discover services
- Select possible services
- Refine workflow
- Create workflow program
- Test completed service or application

→ Software project management

- Yazılım geliştirme bütçeyle bağlı old. belirlenen kısıtlardan dolayı proje yönetimi gerekir.

→ Success criteria

- Deliver the software to the customer at the agreed time.
- Keep overall costs within budget
- Deliver software that meets the customer's expectations.
- Maintain a happy and well-functioning development team

→ Software management distinctions

- The product is intangible
- Many software projects are one-off projects
- Software processes are variable and organization specific

→ Management activities

- Project planning
- Reporting
- Risk management → Risklerin belirlenmesi ve bir proje üzerindeki etkilerini en aza indirmek için planların olus ilgili.
- People management
- Proposal writing

→ Examples of common project, product and business risk.

Staff turnover	} Affects	Project
Management change		
Hardware unavailability	} Project and product	
Requirements change		
Specification delays		
Size underestimate	} Product	
CASE tool underperformance		
Technology change		
Product competition	} Business	

→ The risk management process

- Risk identification
- Risk analysis
- Risk planning
- Risk monitoring

→ Risk identification

Bir projedeki riskleri belirlemek için ortak risklerin bir kontrol list kullan

- Risk indicator {
- Technology risks
  - People "
  - Organisational "
  - Requirements "
  - Estimation "

→ Risk analysis: Riskin olasılığını ve ciddiyetini değerlendirir. 200
- low, very low, high, moderate, very high

→ Risk planning: Riski yönetmek için strateji geliştirir.

- Avoidance strategies
- Minimization strategies
- Contingency plans

Strategies to help manage risk

- Organizational financial problems
- Recruitment problems
- Staff illness
- Defective components
- Requirements changes

- Organizational restructuring
- Database performance

→ Risk monitoring

- Belirlenen riskleri düzenli olarak değerlendirerek daha az mı yoksa daha da muhtemel mi olacağına karar ver.

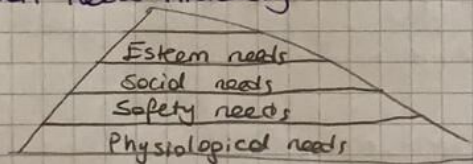
→ People management factors

- Consistency
- Respect
- Inclusion
- Honesty

→ Motivating people

- Basic needs
- Personal "
- Social "

→ Human needs hierarchy

→ Need satisfaction

- Social
- Esteem
- Self-realization

→ Personality types

- Task-oriented
- Self-oriented
- Interaction-oriented

→ Group communications

- Group size
- Group structure
- Group composition
- The physical work environment